

Beleid Veiligheid en Gezondheid (PO) 2024

Inhoud

1.	Inleiding	5
1.1	Wat is het Beleidsplan Veiligheid en gezondheid?	6
1.2	Waarom een Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid?	7
1.3	Visie op veiligheid en gezondheid	7
1.4	Doel	7
2.	Implementeren, evalueren en actualiseren	8
3.	Risico's met gevolgen voor de fysieke veiligheid	9
3.1	Grote risico's	9
3.1.1	Vallen van grote hoogte	9
3.1.2	Vallen door struikelen	9
3.1.3	Vallen door uitglijden	10
3.1.4	Slapen	10
3.1.5	Wiegendood	10
3.1.6	Afwijkende slaapwensen van ouder en kind	11
3.1.7	Verdrinking	13
3.1.8	Kind bezeert zich glas	13
3.1.9	Speelgoed	13
3.1.10	Begeleiding bij bezoek toilet	14
3.1.11	Verstikking	14
3.1.12	Vergiftiging	14
3.1.13	Verbranding	15
3.2	Risico's met grote gevolgen voor de sociale veiligheid	16
3.2.1	Vermissing tijdens de opvang of tijdens een uitstapje	16
3.2.2	Ongevallen	17
3.2.3	Grensoverschrijdend gedrag	17
3.2.4	Kennisbevordering Meldcode Kindermishandeling en Grensoverschrijdend Gedrag	18
3.2.5	Open aanspreekcultuur	18
3.2.6	Kindermishandeling	19
3.3	Gezondheid	19
3.3.1	Handhygiëne van PM-ers en kinderen	20
3.3.2	Persoonlijke hygiëne pedagogisch medewerkers Afspraken met PM-ers	21
3.3.3	Schoonmaak van de groepsruimte	21
3.3.4	Schoonmaak van speelgoed	21
3.3.5	Zieke kinderen	21
3.3.6	Infectieziekten en Kiddi app	22

3.3.7 Vaccineren en kinderopvang	22
3.3.8 Verschonen.....	22
3.3.9 Desinfecteren	23
3.3.10 Thermometer en gebruik van crème	23
3.3.11 Medicatie.....	23
3.3.12 Spenen.....	24
3.3.13 Bedden.....	24
3.4 Gezondheid; Kleine risico's rondom voedsel en drinken	25
3.4.1 Zelf bereiden van voeding	25
3.4.2 Bewaren van voeding	25
3.4.3 Afruimen en afwassen.....	25
3.4.4 Verhitten.....	26
3.4.5 Afkoelen en bewaren van de warme maaltijd	26
3.4.6 Ontdooien.....	26
3.4.7 Fles en borstvoeding	26
3.4.8 Gebruik flessen	27
3.5 Gezond binnenmilieu	27
3.5.1 Binnenmilieu.....	27
3.5.2 Temperatuur.....	28
3.5.3 Luchtvochtigheid en CO2	28
3.6 Veiligheid en gezondheid in de buitenruimte	29
3.6.1 Buitenspelen.....	29
3.6.2 Hitteprotocol	29
3.6.3 Buiten spelen in de kou	30
3.6.4. Buiten- speelmateriaal	30
3.6.5 Insecten en teken	30
3.6.6 Buiten spelen in de zon	30
3.7 Veiligheid en Gezondheid buiten de kinderopvang	31
3.7.1 Uitstapje	31
4. Achterwacht/ EHBO / Drie- uursregeling / Vier-ogen-principe.....	32
4.1 Achterwachtregeling	32
Externe achterwacht	32
Interne achterwacht.....	32
4.2 EHBO.....	33
4.3 Drie-uursregeling en pauzebeleid	33
4.4 Vier ogen principe.....	35
Bijlage 1: Algehele schoonmaaklijst RIVM	36
Bijlage 2: Ongevallenregistratieformulier	41

Bijlage 3: Medicijntoedieningsformulier	42
Bijlage 4: Toestemmingsformulier bijzondere slaapgewoontes	43
Bijlage 5: CO2 en temperatuurlijst	44
Bijlage 6: Formulier temperatuurcontrole koelkast.....	45

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Kindercentrum Robbedoes.

Op grond van de Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) en de uitwerkingen van de IKK in het besluit Kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen, is het bijhouden van een actueel beleidsplan verplicht. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Hoe wordt er binnen de organisatie omgegaan met kleine en grote risico's. Welke maatregelen worden daarvoor getroffen en hoe wordt kinderen geleerd om te gaan met kleine risico's.

Samen met het pedagogisch beleidsplan, dat een onlosmakelijk verbonden is met het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid, wordt een praktijk omschreven waarin kinderen zich veilig en gezond kunnen ontwikkelen. Beide plannen worden actueel gehouden zodat de plannen op elkaar blijven aansluiten en het te alle tijde recht doet aan de praktijk.

Calamiteiten, grote wijzigingen aan gebouw en inrichting, dagelijkse situaties in de praktijk die de veiligheid en gezondheid van kinderen raken, wetenschappelijke inzichten en praktische overwegingen kunnen aanleiding geven tot het opnieuw evalueren en/of aanpassen van de beleidsstukken. Om het Beleid Veiligheid en Gezondheid vorm te geven is gestart met het uitvoeren van een risico inventarisatie op alle groepen en alle ruimtes waar kinderen verblijven. Uiteraard zijn de pedagogisch medewerkers betrokken bij het invullen van deze lijsten. Zij weten immers precies of- en waar de gevaren zich bevinden en welke maatregelen of werkwijzen daarbij doeltreffend zijn. Hierdoor is een gedegen beleidsplan ontstaan, met een breed draagvlak binnen de organisatie.

Het plan draagt zo bij aan een gezond en veilig klimaat en biedt de nodige handvatten voor het kwaliteitsbeleid in zijn algemeenheid. De houder is eindverantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Maar het zijn de pedagogisch medewerkers die het plan uitdragen en uitvoeren in de dagelijkse praktijk. Daarom komen de verschillende thema's telkens in delen terug in de periodieke teamvergaderingen. Op deze manier wordt het beleidsplan een praktische handleiding.

1.1 Wat is het Beleidsplan Veiligheid en gezondheid?

In het Beleidsplan veiligheid en gezondheid wordt uitgelegd wat de visie is van de Kindercentrum Robbedoes ten aanzien van de veiligheid en de gezondheid van de kinderen en de medewerkers die zich dagelijks bevinden in de ruimtes van de Kindercentrum Robbedoes en wat verstaan wordt onder kleine en grote risico's. Aansluitend op dit Beleid Veiligheid en Gezondheid is een plan van aanpak opgesteld waarin staat beschreven welke zaken aandacht nodig hebben.

Het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen heeft op grond van de Wet IKK bepaald in artikel 4 dat er een beleidsplan moet zijn dat in elk geval omschrijft:

- Een concrete beschrijving van de wijze waarop de houder er zorg voor draagt dat het veiligheids- en gezondheidsbeleid samen met de beroepskrachten een continue proces is van het vormen van beleid, implementeren, evalueren en actualiseren;
- Een concrete beschrijving van de risico's die de opvang van kinderen van het desbetreffende kindercentrum met zich brengt, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op:

1°. de voornaamste risico's met grote gevolgen voor de veiligheid van kinderen;

2°. de voornaamste risico's met grote gevolgen voor de gezondheid van kinderen en

3°. het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen;

- Een plan van aanpak waarin in concrete termen is aangegeven welke maatregelen binnen welke termijn zijn respectievelijk worden genomen teneinde de onder b genoemde risico's in te perken en de handelwijze indien deze risico's zich verwezenlijken;
- Een beschrijving in algemene zin van de wijze waarop kinderen wordt geleerd om te gaan met risico's waarvan de gevolgen voor de veiligheid en gezondheid van kinderen beperkt zijn en welke derhalve geen risico's vormen als bedoeld onder b;
- Een concrete beschrijving van de wijze waarop de houder er zorg voor draagt dat het actuele veiligheids- en gezondheidsbeleid en de evaluaties daarvan inzichtelijk zijn voor de beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers en ouders,
- Een concrete beschrijving van de wijze waarop de achterwacht is geregeld indien er op grond van artikel 7, vijfde en zesde lid, slechts een één beroepskracht op het kindercentrum aanwezig is.

In het kader van de in het plan van aanpak, bedoeld in het derde lid, onder c, te beschrijven maatregelen die gericht zijn op het inperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag, bedoeld in het derde lid, onderdeel b, onder 3°, beschrijft de houder in ieder geval de wijze waarop hij de dagopvang zodanig organiseert dat een beroepskracht, beroepskracht in opleiding of stagiair de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene (vier-ogen/oren- principe).

De houder draagt er zorg voor dat er gedurende de dagopvang te allen tijde ten minste één volwassene aanwezig is die gekwalificeerd is voor het verlenen van eerste hulp aan kinderen. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld aan deze kwalificatie.

Het beleidsplan is op papier gezet voor onder andere de ouders, subsidiegever, GGD GOHR, medewerkers, stagiaires en invallers en verder voor een ieder die het interessant vindt om te lezen.

1.2 Waarom een Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid?

Kindercentrum Robbedoes biedt opvang aan kinderen van 0 tot 13 jaar. Deze opvang vindt plaats in vaste stamgroepen, waarbij de kinderen van 07.00 tot 18.30 uur begeleid worden door gekwalificeerde medewerkers.

Missie op veiligheid en gezondheid

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang.

Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

1.3 Visie op veiligheid en gezondheid

Kindercentrum Robbedoes heeft veiligheid en gezondheid van de kinderen hoog in het vaandel. De Wet kinderopvang geeft hier een duidelijk kader voor aan. We willen kinderen optimale ontwikkelingskansen bieden waarbij uitdaging in de directe omgeving van kinderen een voorwaarde daarvoor is. Met ontdekken en uitproberen ontwikkelen kinderen zich. Het bieden van uitdaging enerzijds en het creëren van veiligheid anderzijds kunnen met elkaar in conflict komen. Het is zoeken naar een balans tussen ontwikkelingskansen enerzijds en veiligheid anderzijds. Zonder oefening (en dus ook vallen) leer je niet fietsen. Zonder mes leer je niet je boterham smeren en zonder schaar leer je niet knippen. Onder deskundige begeleiding zorgen we ervoor dat de risico's beperkt en aanvaardbaar zijn.

Zo zijn er bijvoorbeeld duidelijke afspraken gemaakt over het spelen in de hal en hebben we uitsluitend beveiligde stopcontacten. Ook doen we jaarlijks een ontruimingsoefening. Kindercentrum Robbedoes is zich ervan bewust dat de opvang op de groep niet te vergelijken is met de situatie thuis. Vandaar dat wij maatregelen hebben genomen die de directe omgeving van het kind bij ons zo veilig mogelijk maken.

1.4 Doel

In het pedagogisch beleidsplan wordt uiteengezet hoe de kinderen bij Kindercentrum Robbedoes worden begeleid in hun ontwikkeling. Hoe we met de kinderen omgaan en hoe we proberen de ouders daarbij te betrekken. Het uitdagen van kinderen en het leren omgaan met allerlei situaties hoort daarbij. Een veilige omgeving in de breedste zin is daarvoor een belangrijke voorwaarde. Kinderen en ouders moeten zich ten eerste mentaal en fysiek veilig voelen. Dat begint met het creëren van een open en prettige sfeer. Ten tweede moet de omgeving waarin kinderen zich bevinden, de binnen- en buitenruimte, veilig zijn. Ten derde moet iedereen die met de kinderen in contact is mee worden genomen in het gesprek over wat veiligheid betekent voor een kind en hoe iedereen zijn steentje daarin bij kan dragen.

Een veilig en gezond klimaat wordt niet gewaarborgd door het op papier te zetten van mogelijke risico's en de richtlijnen om de grote risico's te voorkomen of kleine risico's te beperken. In dit beleidsplan is daarom ook aandacht voor hoe de pedagogisch medewerkers zich bewust zijn en blijven van mogelijke grote en kleine risico's. Dat gebeurt met name door telkens weer het gesprek erover aan te gaan. Met elkaar maar ook met andere betrokkenen. Dit alles met als doel een veilige en gezonde omgeving te creëren, waar kinderen op een onbezorgde wijze kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen en leren.

2. Implementeren, evalueren en actualiseren.

Grote risico's

Grote risico's zijn de risico's met grote gevolgen op de veiligheid en gezondheid van het kind. Bij Kindercentrum Robbedoes hebben we voor deze grote risico's duidelijke (werk)afspraken gemaakt met ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers.

Kleine risico's

Kleine risico's zijn de risico's met kleine gevolgen of als de kans dat er letsel ontstaat als gevolg van het risico klein is. Bij Kindercentrum Robbedoes hebben we voor deze kleine risico's duidelijke (werk)afspraken gemaakt met ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers.

Werkwijze van Kindercentrum Robbedoes

Risico inventarisatielijsten

Bij Kindercentrum Robbedoes vinden wij het belangrijk dat ons Beleid Veiligheid en Gezondheid up-to-date is én overeenkomt met de werkelijkheid. Om deze reden wordt iedereen die met het document werkt betrokken bij de vormgeving ervan. Om te beginnen vindt twee keer per jaar een risico-inventarisatie plaats. Dit gebeurt met behulp van de risico inventarisatielijsten. Hierop staat een duidelijk overzicht van de kleine en grote risico's van de locatie. Na het invullen van de lijsten gaan we hierover met elkaar in gesprek en kan het beleidsstuk waar nodig worden aangepast.

Ongevallen registratie

Om adequaat in te kunnen spelen op gebeurtenissen, vullen de medewerkers een ongevallenregistratie formulier in na een ongeval. Op dit formulier wordt exact genoteerd wat er is gebeurd, hoe het is gebeurd en wat voor letsel er is. Binnen de vergaderingen worden deze formulieren gezamenlijk besproken en indien nodig zal een aanpassing (bijvoorbeeld van een werkinstructie) plaatsvinden in het beleid. Ook kan het zijn dat er een aanpassing in de ruimte plaatsvindt.

Het Beleid Veiligheid en Gezondheid als vast onderdeel van de teamvergadering

Tijdens de teamvergaderingen worden telkens bepaalde hoofdstukken besproken uit het beleidsstuk. Dit hebben we vastgelegd in onze 'jaarplanning Beleid Veiligheid en Gezondheid'. Ook wordt de inhoudsopgave met elkaar besproken zodat iedereen weet waar wat staat. Ook kunnen er toetsen worden afgenomen en presentaties worden gegeven over het beleid veiligheid en gezondheid. Door op verschillende manieren te oefenen met de stof, zal deze beter beklijven en wordt de veiligheid en gezondheid van onze kinderen optimaal gewaarborgd.

Jaarlijkse evaluatie

Het document wordt telkens weer aangepast aan de werkelijkheid. Soms zijn het grote veranderingen, soms kleine. De houder volgt de relevante wetswijzigingen van het RIVM en de Rijksoverheid, op die manier blijft zij goed op de hoogte van nieuwe wet- en regelgeving. Het stuk is organisch van aard; aan verandering onderhevig. Rond december vindt de een eindevaluatie plaats. De risico-inventarisatie wordt dan opnieuw ingevuld en deze wordt tezamen met de ongevallenregistraties geëvalueerd, waarna het beleid (eventueel) wordt aangepast en/of aanpassingen aan het pand worden doorgevoerd.

Informereren van betrokkenen

Nieuwe pedagogisch medewerkers, vrijwilligers, stagiaires en groepshulpen ontvangen het beleid veiligheid en gezondheid via de mail zodat zij zich tijdig kunnen inlezen. Als er aanpassingen zijn in het beleidsstuk worden deze zowel mondeling als via de mail naar de pedagogisch medewerkers gecommuniceerd. Ouders worden tijdens de intake gewezen op de huisregels. Daarnaast worden ouders via de nieuwsbrieven geïnformeerd over relevante onderdelen uit het beleid veiligheid en gezondheid. Het beleid staat tevens op de webpagina geplaatst en kan op die manier te allen tijde geraadpleegd worden.

3. Risico's met gevolgen voor de fysieke veiligheid

3.1 Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we een aantal risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Hoewel we proberen zoveel mogelijk risico's te benoemen zullen er altijd nieuwe omstandigheden zijn die weer nieuwe (grote) risico's kunnen meebrengen. Hier zullen pedagogisch medewerkers altijd scherp op zijn en bij constatering ervan initiatief nemen tot het benoemen van aangepaste en nieuwe beleidsmaatregelen.

3.1.1 Vallen van grote hoogte

Kinderen klimmen graag. Klimmen is een belangrijke vaardigheid die kinderen in stapjes onder de knie krijgen. Klimmen neemt ook risico's met zich mee. Niet elk kind is al even handig. Een pedagogisch medewerker dient het kind daarom goed te volgen. Wat kan het al wel aan en wat niet. In de binnenruimte en buitenruimte zijn alleen speelmaterialen aanwezig die zijn afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Klimmen leren de kinderen met behulp van peuterglijbanen, speeltoestellen en klimkussens. Ander los materiaal, zoals fietsjes en stepjes, wordt weggehouden van de grote toestellen zodat kinderen er niet op kunnen vallen of erover kunnen struikelen. Op hekken, kasten en dergelijke die niet bedoeld zijn om te klimmen, wordt met de peuters afgesproken dat ze daar niet op klimmen.

3.1.2 Vallen door struikelen

Een kind of pm-er kan vallen doordat de vloer bezaaid is met speelgoed en kan daarmee een ander kind bezeren.

Afspraken met PM-ers en kinderen

- We ruimen iets op nadat we ermee gespeeld hebben.
- We houden de vloer zoveel mogelijk vrij van speelgoed.

3.1.3 Vallen door uitglijden

Kinderen kunnen lelijk vallen als zij uitglijden.

Afspraken met PM-ers en kinderen

- Op de groep mag soms even gerend worden, de pm-er bepaalt of dit gebeurt en hoelang.
- Er worden bij voorkeur anti-slipsokken gedragen of blote voeten.
- Dweilen gebeurt buiten de aanwezigheid van de kinderen.
- Als de vloer om de 1 of andere reden nat is (beker valt om) dan wordt de vloer zo snel mogelijk droog gemaakt.
- We zorgen ervoor dat er zo min mogelijk textiel op de grond ligt. Dit kan een uitglijdend effect hebben.

3.1.4 Slapen

Bij kindercentrum Robbedoes slapen de kinderen in een afgezonderde ruimte. Deze ruimte grenst aan de stamgroep zodat we de kinderen altijd kunnen horen.

Afspraken met PM-ers

- Kinderen slapen zonder elastiekjes.
- De pm-ers of stagiaire checkt de kinderen regelmatig.
- Kinderen mogen geen speelgoed meenemen naar bed en er wordt geen speelgoed of andere materialen in de buurt van de slapende kinderen geplaatst.
- Kinderen worden ingedeeld aan de hand van het daarvoor bestemde beddenschema.
- Kinderen slapen op eigen beddengoed in een eigen slaapzak.

3.1.5 Wiegendood

Wiegendood is het onverwacht tijdens de slaap overlijden van een kindje van nul tot twee jaar. Voorafgaand aan het overlijden van het kind, waren er vooraf geen duidelijke ziekteverschijnselen. Wiegendood heeft in de regel meerdere oorzaken tegelijkertijd. We maken hierbij onderscheid tussen de uitwendige en inwendige factoren.

Uitwendige - en doorgaans vermijdbare factoren zijn:

- Slapen in buikligging
- Luchtweginfectie
- Passief roken
- Warmtestuwing
- Rebreathing
- Uitwendige adem belemmering
- Vermoeienis
- Sederende medicatie
- Veranderingen in de routine

Inwendige factoren zijn:

- Licht geboortegewicht
- Verkoudheid

3.1.6 Afwijkende slaapwensen van ouder en kind

Helaas komt het in Nederland voor dat een baby tijdens een opvangdag overlijdt aan wiegendood. Het risico hierop is met name voor baby's tussen de 3 en 9 maanden relatief hoger. Aandacht voor preventie en voorzorgsmaatregelen kunnen het risico beperken. De richtlijnen voor wiegendood gelden voor kinderen tussen de 0 en 1 jaar. Een baby op de buik laten slapen verhoogt het risico op wiegendood wel vier tot vijfmaal.

Slapen op de buik:

De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het toepassen van deze regels. Zij worden geacht eventuele problemen in de praktijk te signaleren

Een baby op de buik te slapen leggen, vergroot het risico op wiegendood vier tot vijf keer. Bij een verkouden baby is het risico nog groter. Wij leggen een baby alleen op de buik met schriftelijke en expliciete toestemming van ouders.

Afspraken met PM-ers voor baby's tot 1 jaar:

- Leg een baby alleen op de buik met schriftelijke en expliciete toestemming van ouders.
- Kiest een ouder wordende baby, die gezond is, in goede conditie is en motorisch ontwikkeld is (zodat vlot om en om draaien geen probleem is) er regelmatig zelf voor op de buik slapen, dan dienen ouders alsnog een buikligverklaring in te vullen.
- Omdat veranderingen in routine een risico verhogend effect hebben, is het aan te raden om bij baby's het ritme en de slaapgewoontes van thuis aan te houden.
- Voel regelmatig of de baby het niet te warm heeft. De factor warmtestuwing speelt een waarneembare rol onder de baby's die aan wiegendood overlijden. Zolang de voetjes (iets meer betrouwbaar dan het nekje) van een baby in bed prettig aanvoelen, heeft hij het niet te koud. Een baby die zweet heeft het al gevaarlijk warm!

Zorg ervoor dat het niet te warm is of wordt in de slaapvertrekken.

- De aanbevolen slaapkamertemperatuur is 15 tot 18 graden.
- Bij hoge temperaturen wordt de slaapkamerdeur open gelaten.
- Gebruik geen dekens of dekbedden voor baby's.
- Combineer zomers geen slaapzak met ander beddengoed.
- Laat een baby nooit met bedekt hoofd slapen.
- Kinderen met koorts slapen niet in de slaapkamer!
- In de winter krijgen de kinderen (geen baby's) een slaapzak aan en indien nodig een dunne deken.
- De baby's krijgen in de winter een extra dikke slaapzak.

Toezicht; Afspraken met pm-ers

- Kijk telkens als je een kindje naar bed brengt even in de andere bedjes.
- Houd nieuwkomers en jonge baby's extra in het oog.
- Controleer om de 15 min. of alles goed gaat met de kinderen. Niet door één simpele blik naar binnen te werpen maar elk bed stuk voor stuk of de kinderen veilig slapen (ademhaling, gezichtjes vrij, buikligging, etc.).
- Maak gebruik van een timer. Wanneer een kind niet lekker is, controleer je vaker.

Slapen in de buitenbedjes

In Scandinavische landen is het gebruikelijk dat kinderen buiten slapen. In Finland is onderzoek gedaan naar de ervaringen met buiten slapen. De resultaten van dit onderzoek zijn, dat de kinderen beter en langer slapen, ze zouden fitter zijn en beter eten. De frisse buitenlucht zou voor meer weerstand zorgen door een grotere opname van vitamine D. Kinderen die vaak verkouden zijn en last hebben van luchtweginfecties en/of allergieën zouden hierbij gebaat kunnen zijn. Kou is niet erg, daar worden de kinderen op gekleed.

Afspraken met de pm-er

- Net als binnen controleren we om de 15 minuten bij het buitenbedje of het kindje het goed maakt. - Verder gelden alle regels voor het binnen slapen ook voor het buiten slapen voor kinderen tot 1 jaar.
- De voeten van de kinderen worden na het slapen gecontroleerd. Heeft het kind koude voeten, trek dan extra kleren aan. Heeft het kind te warme/zweetvoeten, trek dan kleding uit.
- Let op vliegen, muggen en andere insecten / dieren als de hordeur geopend is.
- Als er kinderen buiten spelen tijdens het slapen in het buiten bedje dan wordt daar rekening mee gehouden zodat het kind rustig kan doorslapen.
- Het welbevinden van het kind staat voorop. Als het kind niet goed of helemaal niet slaapt in het buitenbedje, slaapt het binnen.
- Maak het bedje altijd zo op zoals je dit binnen ook doet. Dus molton – matrasovertrek. Bij gebruik van een deken maken we de kinderen kort op (voeteneinde tegen de onderkant van het bedje).

Overige voorwaarden weersomstandigheden:

- Als er dichte mist is mogen er geen kinderen in het buitenbedje slapen.
- Als het regent mogen kinderen in het buitenbedje slapen mits de regen niet naar binnen valt. Keer het bedje van de regen af.
- De kinderen mogen buiten slapen van 5 graden onder nul tot 28 graden boven nul.
- Als je in de zomer zelf de koelte binnen zoekt, dan laten we ook geen kinderen in het buitenbedje slapen.
- Zorg dat het bedje in de schaduw staat als het buiten nog aangenaam is.
- In de winter hebben de kinderen een slaapzak aan met lange mouwen.
- Bij koud winterweer kan een extra deken, slaapzak een wollen vest, jasje of pakje worden gebruikt. Ook kan een vachtje onder het hoeslaken worden gelegd.
- Een mutsje is ook zeer gewenst maar het kind moet er niet in kunnen draaien met zijn gezicht. Ook handschoentjes zijn noodzakelijk
- Bij extreme kou of harde wind slapen de kinderen binnen.
- In de zomer hebben de kinderen een (dunne) slaapzak aan zonder mouwen.

Als er ondanks alle voorzorgsmaatregelen toch een baby in slechte conditie wordt aangetroffen gelden de volgende werkafspraken:

- Prikkel het kind dan door het aan te tikken en wat te bewegen en bekijk of het zich herstelt.
- Zo niet, sla dan alarm (112 bellen) en begin met reanimatie en mond-op-mondbeademing.
- De andere pedagogisch medewerker wordt te hulp geroepen, maar de andere kinderen worden niet zonder toezicht gelaten.
- De houder wordt gewaarschuwd en hij of zij neemt contact op met de ouders.
- Het is van belang om van begin af aan feiten te noteren, zoals het tijdstip, de omstandigheden en de betrokkenen.

In dergelijke gevallen treedt het onderdeel ongevallen in werking. Hiervoor heeft de BHV'er / EHBO'er of diens plaatsvervanger de eindverantwoording.

De te hulp geroepen arts dient in het belang van de diagnostiek ook zo spoedig mogelijk de temperatuur van de baby op te nemen.

N.B. Wanneer een kind koorts heeft en ouders kunnen hun kind niet direct ophalen, leggen wij het kind **niet** in de slaapkamer maar houden wij het kind bij ons op de groep.

3.1.7 Verdrinking

Bij Kindercentrum Robbedoes zetten we met warm weer wel eens een zwembadje op in de buitenruimte.

Afspraken met PM-ers:

- Indien er een zwembadje is op de buitenspeelplaats is hier te alle tijden een pedagogisch medewerker bij aanwezig.
- Er wordt gelet op de kinderen en afgesproken wie verantwoordelijk is.
- Er wordt een klein laagje water ingedaan zodat het risico op verdrinken wordt uitgesloten.
- Er wordt geen eten en drinken meegenomen in het zwembadje.
- Kinderen die nog niet zindelijk zijn dragen een zwemluier.
- Na afloop wordt het badje weer opgeborgen zodat het badje schoon blijft.
- We laten kinderen nooit naakt in een badje zitten/ rondlopen in de tuin.

3.1.8 Kind bezeert zich glas

Bij Kindercentrum Robbedoes zijn veel ramen en een aantal deuren hebben glas.

Afspraken met PM-ers:

- Leg kinderen uit dat er niet wordt gespeeld bij de ramen en deuren.
- Leg ouders het gevaar van het glas uit.
- Leg kinderen het gevaar van glas uit.

3.1.9 Speelgoed

Bij Kindercentrum Robbedoes vinden we het belangrijk dat de materialen gevarieerd en duurzaam zijn en dat het veilig is. De collectie is met grote nauwkeurigheid samengesteld, er is voor ieder wat wils. Het speelgoed wordt regelmatig gecontroleerd of het nog werkt en niet stuk is. Als het stuk is wordt het meteen buiten de groep geplaatst en kijken we of het nog te repareren is.

Afspraken met PM-ers

- We controleren het speelgoed maandelijks op gebreken.
- Bij het constateren van gebreken zetten we het speelgoed apart en wordt het vervangen of gerepareerd.

3.1.10 Begeleiding bij bezoek toilet

Als jonge kinderen net zindelijk zijn, worden zij begeleid bij het naar de wc gaan. Kinderen die al wat langer zindelijk zijn, zijn competent genoeg om zelf naar de wc te gaan, hierdoor groeit hun zelfvertrouwen.

Afspraken met de PM-ers

- Kinderen melden het bij de PM-er als zij naar het toilet gaan.
- De PM-er houdt een oogje in het zeil.
- De PM-er veegt de billen schoon als het kind dit zelf nog niet kan.
- De PM-er ziet erop toe dat het kind zijn handen wast na een toiletbezoek (en doet dit zelf ook).
- De PM-er ziet erop toe dat het kind het toilet schoon achterlaat.

3.1.11 Verstikking

Kinderen steken dingen in hun mond. Om verstikking te voorkomen wordt erop toegezien dat er geen kleine materialen zijn die niet geschikt zijn voor baby's. Bij KC Robbedoes werken we met twee groepen waardoor het peuterspeelgoed is afgeschermd van de baby's. Op de gang worden de baby's en peuters regelmatig samen opgevangen. Hier geldt dat het speelgoed dat geschikt is voor oudere kinderen in een afgesloten kast wordt bewaard.

Afspraken met de Pm-ers:

- Kinderen wordt geleerd dat ze geen materiaal in hun mond moeten stoppen.
- Er worden op de speelzaal alleen spenen gebruikt van de kinderen zelf en alleen in uitzonderingsgevallen.
- Spenen worden gecontroleerd op scheurtjes en ouders worden hierop aangesproken.
- Als spenen aan vervanging toe zijn wordt dat aan de ouders gemeld.
- Verstikking kan ook veroorzaakt worden door touwtjes en kettinkjes aan kleding, spelmateriaal of inventaris. Touwtjes en kettinkjes zijn daarom niet toegestaan.
- Spreek ouders aan op het dragen van sieraden door kinderen en de gevolgen hiervan.
- Spreek ouders aan op het meebrengen van speelgoed met kleine onderdelen en de gevolgen hiervan.
- Verwijder risicovol speelgoed (ook speelgoed met scherpe uiteinden).
- Verwijder plastic zakken van de groep en zorg ervoor dat kinderen hier niet bij kunnen.
- Er wordt goed gekeken naar de leeftijd van de kinderen. Als de grote en kleine kinderen samen spelen dan wordt er gespeeld met het materiaal voor de kleintjes. Hierop geldt een uitzondering als het spel continu begeleid is.
- Controleer de ruimte dagelijks op kleine voorwerpen.

Afspraken met PM-ers en kinderen rondom het eetmoment

- Geef kinderen gepast eten in kleine stukjes.
- Stimuleer kinderen om rustig te eten.
- Stem goed af met de ouder rondom de eetgewoonten van de baby en in welke fase de baby is.

3.1.12 Vergiftiging

Giftige materialen vormen een groot risico voor kinderen. Schoonmaakmiddelen, planten en giftig speelmateriaal mag daarom niet in handen komen van kinderen. Schoonmaakmiddelen worden hoog en in afgesloten kasten bewaard. Giftige planten worden verwijderd. Waarbij de pedagogisch medewerkers erop toezien dat kinderen überhaupt geen planten of bloemen in hun mond stoppen. Er worden geen bestrijdingsmiddelen op de locatie gebruikt of bewaard.

Afspraken met PM-ers:

- Giftige spullen staan hoog opgeborgen.
- Na gebruik van giftige spullen wordt het meteen opgeruimd.
- Andere giftige stoffen en materialen (zoals medicijnen) van pedagogisch medewerkers zijn niet aanwezig op de groep.
- Jassen en tassen worden opgeborgen buiten het zicht van de kinderen in de daarvoor bestemde kluisjes.
- Bij een vergiftiging is snel handelen van groot belang. Bel bij (het vermoeden van) een vergiftiging direct 112.

3.1.13 Verbranding

Hete vloeistoffen kunnen een groot gevaar opleveren voor peuters. De pedagogisch medewerkers zien erop toe dat peuters niet bij de hete kraan kunnen. Voor peuters zijn er aparte wasbakjes die alleen een koudwaterkraan hebben. Op de beschikbare hete kranen is een beveiliging aangebracht. Verbranding kan ook worden veroorzaakt door bijvoorbeeld hete thee. De kinderen drinken thee uit een Thermoskan. Nooit heet: altijd lauwe thee!

Afspraken met PM-ers:

- Bij het sanitair waar de kinderen hun handen wassen is geen warmwaterkraan aanwezig.
- De kinderen kunnen niet aan de warmwaterkraan in de keuken van de PM-ers.
- De kinderen komen zo min mogelijk in de buurt van de keuken.
- We leggen kinderen uit over het gevaar van warm/heet water.
- Hete thee / koffie /soep blijft in de keuken staan, buiten het bereik van kinderen.
- Alleen wanneer het lauw is (met een scheut koud water) mag het op de groep gedronken worden.
- Thee/soep voor kinderen wordt altijd lauw/warm opgediend.
- De waterkoker staat hoog en buiten het zicht van de kinderen, we laten het snoer nooit slingeren waar het kind bij kan.
- Indien kinderen helpen met afruimen mogen zij de keuken alleen betreden als er toezicht is.
- Scherp keukenmateriaal ligt hoog en achterin de lade.
- Kastjes worden altijd meteen gesloten.
- PM-ers leggen uit waarom het in de keuken gevaarlijk kan zijn.
- Op de locaties zijn een rookmelders en haspels aanwezig.
- 1x per jaar wordt er een ontruimingsoefening uitgevoerd, hier wordt een verslag van gemaakt.
- Op de groep zijn geen aanstekers /lucifers/kaarsjes aanwezig.

3.2 Risico's met grote gevolgen voor de sociale veiligheid

Voor elk kind, maar ook voor collega's is grensoverschrijdend gedrag door medewerkers of andere volwassene ontoelaatbaar. Kindercentrum Robbedoes heeft daarom een protocol Ongewenste omgangsvormen 'Hoe te handelen in geval van ongewenste omgangsvormen c.q. seksuele intimidatie door een medewerker' en een protocol Seksuele intimidaties tussen collega's.

Deze protocollen zijn voor alle medewerkers direct beschikbaar op de werklocatie. Kindercentrum Robbedoes is er alles aan gelegen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Er heerst een open-aanspreek-cultuur. Grensoverschrijdend gedrag wordt regelmatig besproken tijdens het teamoverleg.

De leidinggevende en de houder bewaken de genoemde protocollen. Voor kinderen is het nog niet gemakkelijk om hun grenzen aan te geven. Toch proberen de pedagogisch medewerkers dat wel. Door ze te leren dat ze stop mogen en moeten zeggen tegen een ander kind of volwassene, als zij zich niet prettig voelen bij bepaald gedrag van de ander.

Grote Risico's

3.2.1 Vermissing tijdens de opvang of tijdens een uitstapje

Voordeur

Bij Kindercentrum Robbedoes bevindt zich tussen de groepsruimte en de voordeur ook een ruime gang/entree. Deze afscheiding is een dubbele deur met glas en een kind-veilige sluiting. De voordeur is vergrendeld en kan alleen geopend worden met een code. Iedere ouder en PM-er heeft zijn eigen code

Afspraken met PM-ers:

- Weet hoeveel kinderen er op de groep aanwezig zijn. Je telt de kinderen aan het begin van de dag als iedereen compleet is (dit kan je terugvinden in Kindplanner op de tablet).
- De kans dat een kind wegloopt of door een onbekende wordt meegenomen is het grootst tijdens de haal- en breng-tijden: Let op dat de entreedeur altijd goed dicht zijn en attendeer ouders hierop.

Wat doe je bij vermissing?

Afspraken met PM-ers:

- Meld bij je naaste collega dat je een kind mist.
- Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega.
- Als de pm-er alleen staat worden onmiddellijk alle externe achterwachten ingelicht.
- Als er een interne achterwacht aanwezig is zal zij direct beschikbaar zijn als achterwacht.
- Blijf kalm en denk helder na.
- * Waar en wanneer heb je het kind voor het laatst gezien?
- * Wat was het kind aan het doen?
- * Wat heeft het kind aan?
- Bekijk alle groepsruimtes. Roep ondertussen het kind. Misschien is het kind in slaap gevallen.
- Check dan de andere ruimtes. Waar zijn de andere ruimtes? (tijdens uitstapje)
- Waar was het kind enthousiast over? (tijdens uitstapje) Heeft het kind een bepaalde voorkeur of favoriete plek? Verstopt het kind zich wel eens ergens?
- Schakel collega's en de achterwacht in om te helpen zoeken. Vraag ook eventueel de ouders die op dat moment aanwezig zijn om te helpen.
- Een andere collega brengt de directie van de kinderopvang op de hoogte.

- Als het kind niet in het gebouw te vinden is, ga je naar buiten om te zoeken.
- Neem een foto van het kind en telefoon mee, zodat je bereikbaar bent, mocht een collega het kind vinden.
- Zoek buiten op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, drukke wegen, parkeerplaatsen etc.)
- Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
- Na 15 minuten bel je de politie: 0900 – 8844.
- Noteer de naam van de politieagent die je gesproken hebt.
- Houd contact met de locatie en werk samen met de politie.
- De directie zal contact opnemen met de ouder(s) wanneer het kind na 15 minuten zoeken nog niet gevonden is.
- Als het kind gevonden is, informeer je de politie en vervolgens alle andere betrokkenen.
- Ga na wat de reden voor de vermissing was, zodat herhaling voorkomen kan worden.

3.2.2 Ongevallen

Wat te doen bij calamiteiten en ernstige ongelukken?

Afspraken met de PM-er:

- Let op gevaar. Zorg dat het veilig is voor de medewerker, overige kinderen en het slachtoffer.
- Ga na wat er is gebeurd en vraag wat het slachtoffer mankeert. Als je alleen bent, roep om assistentie.
- Zorg ervoor dat het slachtoffer gerust is gesteld.
- Blijf in de directe nabijheid van het kind. Blijf rustig en zorgzaam. Voorkom paniek.
- Zorg voor deskundige hulp. Bel de ambulancedienst via het nummer 1-1-2 of de eigen huisarts.
- Als je deskundige hulp waarschuwt via het centrale alarmnummer 1-1-2, moet je het volgende aan de meldkamer doorgeven:

*Jouw naam

*Plaats waar de hulp moet komen

*Beschrijf het ongeval; wat is er gebeurd?

*Meld dat het om een kind gaat en vermeld de leeftijd

- Beschrijf de toestand van het kind, is er sprake van beademing of reanimatie?

N.B. Laat het gewonde kind nooit alleen.

N.B. Ga niet met een kind dat iets ernstigs heeft zelfstandig op pad! U kunt zich dan namelijk niet concentreren op het verkeer. De toestand van het kind kan ook verslechteren tijdens de rit.

Registreren van het ongeval:

Vul een ongevallenregistratieformulier in. Evalueer het ongeval en bespreek wat er de volgende keer beter kan of welke aanpassingen er moeten gebeuren om het ongeval in te toekomst te voorkomen.

3.2.3 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In het beleid moet daarom worden beschreven hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen, zo veel mogelijk wordt beperkt. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdende handelingen, maar ook pestgedrag van kinderen onderling.

Om de kans op grensoverschrijdend gedrag te verkleinen, is het vier-ogen-principe van kracht. Dit houdt in dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

3.2.4 Kennisbevordering Meldcode Kindermishandeling en Grensoverschrijdend Gedrag

Door goede kennis van pedagogisch medewerkers kan grensoverschrijdend gedrag beperkt worden. De Meldcode Kindermishandeling is hierbij leidend. Door kennis te hebben over de Meldcode zal de pm-er grensoverschrijdend gedrag bij een collega eerder herkennen. Door kennis kan de pm-er haar argument ook beter onderbouwen als zij besluit om haar collega feedback te geven. Op die manier kan er op tijd worden ingegrepen.

Tevens maakt het kennen van de Meldcode ook de pm-er zelf meer bewust van haar handelen. Ze zal beter reflecteren op haar eigen handelen. Tijdens vergaderingen komt de meldcode keer op keer terug. De specifieke stappen worden herhaald. Maar ook de verschillende vormen van kindermishandeling en de signaleringslijst. Daarnaast worden er (fictieve) voorbeelden van de verschillende soorten kindermishandeling besproken. Binnen Kindercentrum Robbedoes is een aandacht functionaris aangesteld; Jacqueline Fokkinga.

De aandachtfunctionaris heeft een coördinerende rol m.b.t. het signaleren en handelen bij vermoedens van kindermishandeling. Jacqueline is tevens verantwoordelijk voor het leggen van contact met externe partijen zoals Veilig Thuis. Uiteraard mogen de PM-ers ook altijd zelf contact opnemen met Veilig Thuis voor het inwinnen van vrijblijvend advies. Dit altijd na overleg met aandachtsfunctionaris.

3.2.5 Open aanspreekcultuur

Er heerst een open aanspreekcultuur bij Kindercentrum Robbedoes en er is continu aandacht voor scholing en reflectie. Door het kleinschalige karakter van het Kindercentrum is er regelmatig persoonlijk contact en zijn er korte communicatielijnen. Het geven van feedback gebeurt op een prettige manier vanuit een de basishouding 'vertrouwen'. Het geven van feedback op de juiste manier vormt een vast onderdeel van de teamvergaderingen. Hier kunnen we altijd nog in groeien. We oefenen met voorbeelden. Wij vinden het belangrijk dat de pm-ers zich ten alle tijden vrij voelen om een niet-pluisgevoel bespreekbaar te maken.

Verder zullen we de volgende maatregelen nemen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- Medewerkers kennen het vier-ogen-beleid en zorgen ervoor dat dit wordt gehandhaafd.
- Medewerkers spreken elkaar of de leiding aan als ze merken dat het vier-ogen-beleid niet goed wordt nageleefd.
- Medewerkers spreken elkaar of de leiding op gepaste wijze aan over mogelijk ongewenst gedrag.
- De onderwerpen: grensoverschrijdend gedrag, meldcode en het geven van feedback komen elke vergadering terug als vaste agendapunten.

3.2.6 Kindermishandeling

Door ouders

Mochten ouders of medewerkers signalen afgeven van kindermishandeling of een gebeurtenis zelf melden bij ons, dan zal er zorgvuldig volgens de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling worden gewerkt. Het stappenplan van de meldcode hangt op de groepen. Ook de sociale kaart is voor alle medewerkers inzichtelijk. De Meldcode van Kindercentrum Robbedoes is opgenomen in de bijlage. PM-ers mogen altijd vrijblijvend contact opnemen met Veilig Thuis om advies in te winnen.

Door medewerkers/vrijwilligers/groepshulp/stagiaire

Mochten medewerkers/vrijwilligers/groepshulp/stagiaire signalen van kindermishandeling afgeven of melden dan zal er zorgvuldig volgens de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling worden gewerkt. Uiteraard is de aandacht functionaris hierbij nauw betrokken. Pm-ers moeten bij aanwijzingen van een geweld- of zedendelict van een kind door een collega, contact opnemen met de houder/aandacht functionaris. Vermoedt de pm-er dat de houder zich hier schuldig aan maakt, dan moet de pm-er zelf aangifte doen bij de politie.

Ouders kunnen met aanwijzingen van geweld tegen een kind ook direct contact opnemen met de vertrouwensinspecteur van het onderwijs tel. 0900-1113111. Er geldt een meldplicht in de kinderopvang wanneer een medewerker zich schuldig maakt aan een geweld- zedendelict. Dit houdt in dat de houder een melding maakt bij de vertrouwensinspecteur van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur overlegt met de houder of er aangifte bij de politie gedaan moet worden. Bij aangifte zal de politie het voorval verder onderzoeken. De Meldcode inclusief sociale kaart ligt op de locatie ter inzage en is per mail opvraagbaar.

Risico's met grote gevolgen voor de gezondheid

De risico's die grote gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid worden onder andere veroorzaakt door ziektekiemen, het binnen en het buitenmilieu.

3.3 Gezondheid

Een kinderopvang moet te alle tijden in een hygiënische omgeving plaatsvinden. Zoals eerder benoemd komen jonge kinderen veelvuldig in aanraking met ziekteverwekkers waartegen zij niet altijd weerstand hebben opgebouwd. Door duidelijke werkafspraken te maken en voorzorgsmaatregelen te nemen proberen we de overdracht van ziekteverwekkers te beperken. Hygiënisch werken in de keuken is belangrijk om een voedselvergiftiging te voorkomen. Daarnaast wordt onze gezondheid en die van kinderen sterk beïnvloed door de kwaliteit ons binnenklimaat. Bij Kindercentrum Robbedoes besteden we veel aandacht aan het monitoren van alle aspecten van dit klimaat.

Ter waarborging van een gezonde kinderopvang, hebben wij de informatie onderverdeeld in de volgende onderdelen:

- Ziektekiemen
- Gezond binnenmilieu

Ziektekiemen

3.3.1 Handhygiëne van PM-ers en kinderen

Door aandacht te besteden aan een goede handhygiëne wordt de overdracht van ziektekiemen zoveel mogelijk beperkt. Het is belangrijk dat werknemers en kinderen zorgdragen voor een goede handhygiëne. Handen worden in principe altijd gewassen met water en vloeibare zeep.

Afspraken met PM-ers:

Pm-ers wassen hun handen met vloeibare zeep op de volgende momenten:

- Voor het aanraken en bereiden van voedsel.
- Voor wondverzorging.
- Voor het aanbrengen van zalf of crème.
- Na zichtbare verontreiniging van de handen.
- Na spelen in de zandbak.
- Na toiletbezoek of afvegen van billen (bij het fonteintje in de toiletruimte).
- Na het verschonen van een kind (bij de wastafel in de verschoonruimte).
- Na contact met lichaamsvochten zoals traanvocht, speeksel, snot, braaksel, urine, ontlasting, bloed (bij het fonteintje naast de verschoontafel of toiletruimte).
- Na het dragen van handschoenen.
- Na schoonmaakwerkzaamheden.
- Na contact met vuile was of afval.
- Na aanraking van dieren.
- Na hoesten, niezen in de hand, neussnuiten.
- Bij binnenkomst (zodra de dienst begint).

N.B. Er worden wegwerphandschoenen gedragen als er een kans bestaat dat je in aanraking komt met bloed of eventueel besmet lichaamsvocht. Daarna worden de handen alsnog gewassen. Sommige pm-ers vinden het fijn om handschoenen te dragen bij een poepluier, ook dan worden de handen na het uittrekken van de handschoenen gewassen.

PM-ers zijn ook verantwoordelijk voor de handhygiëne van kinderen. Kinderen wassen hun handen op bepaalde (vaste) tijden en momenten.

Afspraken met kinderen

Pedagogisch medewerkers zien erop toe dat kinderen hun handen met (vloeibare) zeep wassen, bij het kinderfonteintje, op de volgende momenten:

- Voor het eten
- Na het eten. De kinderen tot 2 jaar doen dit met een washand. Kinderen vanaf 2 jaar doen dit zelfstandig onder begeleiding bij het fonteintje.
- Na het buitenspelen
- Na aanraking met dieren.
- Na een toiletbezoek.

Wij wassen onze handen aan de hand van de volgende stappen:

1. Draai de kraan open.
2. Maak de handen nat en voorzie ze van vloeibare zeep.
3. Verdeel de zeep over de gehele handen.
4. Was de handen door over elkaar te wrijven.
5. Spoel af onder stromend water
6. Droog de handen af, ook tussen de vingers en de polsen met een schone handdoek (of papieren tissue).

3.3.2 Persoonlijke hygiëne pedagogisch medewerkers

Afspraken met PM-ers

- Zorg voor schone kleding
- Draag lang haar vast (in een staart of opgestoken).
- Houd nagels kort en schoon.
- Er wordt niet binnen gerookt.
- Er wordt niet gegeten, gehoest of geniest boven producten die niet verpakt zijn.
- We dragen zo min mogelijk sieraden.
- Wondjes worden afgedekt met een waterafstotende pleister.

3.3.3 Schoonmaak van de groepsruimte

De groepsruimtes wordt elke dag schoongemaakt. Dit gebeurt aan de hand van schoonmaaklijsten welke is gebaseerd op de algemene richtlijnen van het RIVM (zie bijlage). Dit gebeurt als er geen kinderen in de groepsruimte aanwezig zijn. Bij Robbedoes is een huishoudelijk medewerker aangesteld om deze taken uit te voeren. De pm-ers worden zo min mogelijk belast met deze taken.

3.3.4 Schoonmaak van speelgoed

Voor het schoonmaken van speelgoed worden de schoonmaakrichtlijnen vanuit het RIVM opgevolgd.

Afspraken met PM-ers

- Speelgoed dat in de mond is geweest wordt onmiddellijk gereinigd
- Knuffelbeesten worden maandelijks machinaal gereinigd en speelgoed dat niet in de mond is geweest wordt maandelijks gereinigd (met water en allesreiniger).

Grote risico's

3.3.5 Zieke kinderen

Kinderen met koorts vanaf **38,5 graden** kunnen niet bij Robbedoes verblijven.

Dit is om 4 redenen:

- De aandacht en zorg die een ziek kind nodig heeft kan tijdens een drukke opvang-dag niet voldoende worden geboden op het kinderdagverblijf.
- Een ziek kind herstelt het best in zijn eigen huiselijke omgeving met de mensen op wie hij/zij het meest gesteld is.
- De aandacht en zorg die een ziek kind nodig heeft gaat ten koste van de rest van de groep.
- Een ziek kind vormt een besmettingsgevaar voor andere kinderen (en pm-ers).

Tijdens epidemische uitbraken zoals COVID-19 kunnen andere/ aanvullende maatregelen en regels van toepassing zijn.

Afspraken met PM-ers:

- Als een kind ziek wordt op de opvang, zal er door de pedagogisch medewerker altijd naar de ouder gebeld worden om te informeren.
- Als een kind ziek wordt op de opvang en het heeft **38,5 graden** koorts (of hoger), zal er door de pedagogisch medewerker altijd naar de ouder gebeld worden met het verzoek het kind op te komen halen.
- Als ouders niet opnemen bel je het 'noodnummer' dat ouders hebben opgegeven.
- Leg ouders, bij geen begrip/onwetendheid de bovenstaande 4 redenen uit van ons ziektebeleid.
- Als er twijfel bestaat over de vraag of het kind op de opvang mag blijven of dat het thuis beter af is, worden de belangen van het kind en de belangen van de groep meegenomen.
- Geef zieke kinderen eigen speelgoed en reinig het speelgoed waarmee een ziek kind gespeeld heeft.

N.B. Kinderen met hoofdluis zijn niet welkom bij KC Robbedoes. Kinderen met hoofdluis moeten worden opgehaald en behandeld.

3.3.6 Infectieziekten en Kiddi app

Bij bepaalde infectieziekten wordt de 'Kiddi' app geraadpleegd. De app is geïnstalleerd op de tablet. De informatie is gebaseerd op de richtlijnen van het RIVM voor kindercentra. De adviezen hierin volgen wij op. Als er sprake is van een virus-uitbraak (b.v. waterpokken) Robbedoes een melding doen bij de GGD. Het kan ook voorkomen dat kinderen tijdelijk worden geweigerd als de gezondheid van de groep in gevaar komt. Mocht er een dergelijke kinderziekte heersen dan informeren wij ouders hierover op het ouderbord.

Robbedoes wil ouders erop attent maken dat zowel ouders als kinderopvang de verantwoordelijkheid hebben om infectieziekten te beperken. Wij vragen dan ook nadrukkelijk om medewerking van ouders. Dit betekent dat ouders het kind ophalen bij ziekte (vanaf 39) en het kind niet naar de opvang brengen als het ziek is.

3.3.7 Vaccineren en kinderopvang

Het vaccineren van kinderen wordt door onze overheid niet verplicht gesteld. Bij Kindercentrum Robbedoes worden niet-gevaccineerde kinderen niet geweigerd. Dit vergroot echter wel het besmettingsgevaar. Ondanks dat ouders de kinderopvang niet hoeven mee te delen als zij besloten hebben hun kind niet te vaccineren, vragen wij ouders wel om transparant te zijn hierover. Wij vinden het netjes om bekend te maken aan ouders of er kinderen zijn die niet zijn ingeënt/ niet deelnemen aan het Rijksvaccinatieprogramma.

Afspraken met PM-ers en ouders:

- Ouders delen tijdens de intake bij KC Robbedoes de juiste informatie over het wel/niet vaccineren van het kind.
- Bij elke plaatsing wordt een zorgvuldige afweging gemaakt over de plaatsing van het kind en onder welke omstandigheden dit gebeurt.
- Mocht er een besmettelijke kinderziekte voorkomen bij een niet-ingeënt kind of binnen hetzelfde gezin, dan kan Robbedoes ervoor kiezen om gedurende de ziekteperiode/ incubatieperiode het kind en gezinsleden de toegang tot de opvang te weigeren.

3.3.8 Verschonen

Bij Kindercentrum Robbedoes vinden we het belangrijk dat alle handelingen tijdens het schoonmoment veilig en hygiënisch plaatsvinden. Tijdens het verschonen houdt de pm-er continu contact met het kind. Het kind wordt nooit alleen gelaten op de commode.

Afspraken met PM-ers:

- Maak gebruik van het trappetje, dit doet een kind onder begeleiding.
- Kinderen die nog wat 'onstabiel' lopen krijgen een handje met opstappen.
- Een vieze luier wordt dichtgeplakt met de 'zij-strips' en daarna meteen weggegooid.
- Begeleid het kind van de commode af.
- Het schoonkussen wordt direct na elke verschoning gereinigd met spray en papieren handdoek.
- Het schoonkussen wordt **nooit gereinigd met een billendoekje.**
- Een kind dat is doorgelekt wordt nooit in de keuken gewassen maar altijd in de schoonruimte.
- Handen wassen gebeurt na elke verschoning en altijd bij de wastafel, nooit in de keuken.
- In de kastjes onder de wastafel liggen handdoeken, wasgel, en reservekleding zodat in geval van nood een kind daar gewassen kan worden met warm water. In de kastjes onder de commode ligt

reservekleding zodat het kind snel en eenvoudig opnieuw aangekleed kan worden. Vieze kleding wordt in een zakje gedaan.

- De luieremmer is dicht en wordt tussendoor gelegeerd als hij vol is.

3.3.9 Desinfecteren

Desinfectie is nodig wanneer sprake is van (bloederige) diarree of wanneer er op een andere wijze sprake is van bloedcontact, bijvoorbeeld een bloedneus, wondjes en andere lichaamssappen zoals braaksel.

Afspraken met PM-ers:

- Desinfecteer alle oppervlakten die in aanraking zijn geweest met het bloed of (bloedige) diarree.
- Oppervlakten zoals aankleedkussen, speelgoed, thermometer schoonmaken met 70% alcohol. Let op: reinig het onderdeel éérst met water en allesreiniger voordat je alcohol gebruikt. Voor de handen gebruik je handalcohol 70%. Ook hier geldt dat je je handen eerst met water en zeep wast.
- Verontreinigd wasgoed en speelgoed wordt gewassen op minimaal 60°C.

3.3.10 Thermometer en gebruik van crème

Om vast te stellen of een kind koorts heeft, kan het nodig zijn om een kind te tempereren.

Daarnaast is het soms, als een kind schrale billen heeft, nodig om het in te smeren met crème. Het is van belang dat dit op een hygiënische wijze gebeurt.

Afspraken met PM-ers:

- Indien aanwezig worden er hoesjes gebruikt voor de thermometer.
- Indien er geen hoesjes aanwezig zijn maak je de thermometer **voor gebruik** eerst schoon met water en zeep.
- Crème brengen we nooit aan met onze handen maar altijd met een papieren tissue.
- De thermometer wordt na ieder gebruik eerst met water en allerreiniger gereinigd, waarna met alcohol 70%.
- Bevestig de plastic beschermhoes van de thermometer na het reinigen meteen weer op de thermometer.

3.3.11 Medicatie

Het kan zijn dat een kind medicatie toegediend moet krijgen. Uiteraard is het van belang dat hier met de grootste zorgvuldigheid wordt omgegaan.

Afspraken met PM-ers:

- Ouders geven voor het toedienen van medicijnen altijd vooraf toestemming op het daarvoor bestemde formulier.
- Om misverstanden te voorkomen vult de ouder het formulier zelf in.
- De pm-er maakt gebruik van een afvinklijst zodat wordt voorkomen dat een kind zijn medicatie dubbel krijgt toegediend.
- De houdbaarheidsdatum wordt gecheckt voordat het medicijn wordt toegediend.
- Het medicijn wordt bewaard volgens voorschrift.
- Het medicijn wordt alleen toegediend als het thuis ook al eens is gegeven.
- Medicijnverklaringen worden tot drie maanden nadat het kind de opvang heeft verlaten bewaard. Daarna wordt het vernietigd (i.v.m. privacy).

N.B. Bij Robbedoes geven wij alleen paracetamol aan kinderen als dit op recept van de huisarts is voorgeschreven.

3.3.12 Spenen

Sommige kinderen vinden het fijn om even een speen bij zich te dragen. Echter brengen spenen een aantal risico's met zich mee. Zo kan een kind stikken in een kapotte speen. Daarnaast is een speen een bron van ziektekiemen.

Afspraken met PM-ers:

- Vervang (reserve) spenen op tijd; bij intensief gebruik om de 6 weken, anders om de 3 maanden.
- Attendeer ouders op het meebrengen van een nieuwe speen.
- Check spenen op scheuren en kapotte onderdelen.
- Bewaar spenen in het bakje van het kind.
- De spenen worden wekelijks uitgekookt op vrijdag.

3.3.13 Bedden

De kinderen die tussen de middag slapen doen dat in de daarvoor bestemde bedjes met persoonlijk beddengoed (en eventueel een slaapzak).

Afspraken met PM-ers

- Het persoonlijke beddengoed (hoeslakens, dekens en slaapzakken) wordt volgens schema gewassen.
- De matrasbeschermers worden maandelijks gereinigd en als deze zichtbaar vuil zijn meteen.

Afspraken met PM-ers rondom het buitenbedje

- Voordat je het bedje gebruikt droog je de binnenkant met een droge doek.
- Het matras van het bedje gaat pas naar buiten als een kind in het bedje gaat. Als het kind uit het bedje gaat, gaat het matras ook weer mee naar binnen.
- Het bedje wordt één keer per week grondig schoongemaakt van binnen en buiten. Vooral de onderkant van het dakje dat is gezonder voor de kinderen die erin slapen.

3.4 Gezondheid; Kleine risico's rondom voedsel en drinken

We hebben onze werkwijze en afspraken gebaseerd op de 'hygiënecode voor kleine instellingen'.

3.4.1 Zelf bereiden van voeding

Afspraken met PM-ers:

- Was je handen voordat je begint met het bereiden van voedsel.
- Zorg ervoor dat het keukenblok schoon is voordat je begint.
- Houd de plek waar voedsel wordt bereid altijd gescheiden van de plek waar kinderen worden verschoond.
- Controleer altijd de houdbaarheidsdata voordat je begint.
- Haal de producten zo kort mogelijk van tevoren uit de koeling.

3.4.2 Bewaren van voeding

Afspraken met PM-ers:

- Schrijf de datum waarop iets geopend is op de verpakking.
- Gekoelde producten worden bij 4 C tot maximaal 7 C bewaard.
- Diepgevroren producten worden bij minimaal -15 C tot -18 C bewaard.
- Houd de temperatuur dagelijks bij met een thermometer welke bovenin de koelkast en vriezer is geplaatst.
- Maak de koelkast 1 x per week schoon (op maandag) en vul de temperatuurlijst (zie bijlage) 1x per week in.
- Ontdooi 1 keer per 6 maanden de vriezer.
- Scheid rauwe producten en bereide producten van elkaar.
- Zet producten met de kortste houdbaarheidsdatum vooraan.
- Sluit verpakkingen goed en dek eten in de koelkast goed af met huishoudfolie (of zet over in Tupperware bak).
- Controleer het voedsel in de koelkast dagelijks op houdbaarheid.
- Ook eieren worden gekoeld bewaard.
- Zolang de verpakking dicht is, geldt de houdbaarheidsdatum.
- Na het openen van een product gelden de vermelde bewaartijden (richtlijnen op de verpakking).

3.4.3 Afruimen en afwassen

Afspraken met PM-ers

- Zet het eten dat koel bewaard moet worden in de koelkast.
- Zet alle materialen aan 1 zijde van het aanrecht.
- Verwijder etensresten van de borden, voorspoelen met warm water.
- Houd de schone en vuile vaat gescheiden.
- Droog af met een schone theedoek.
- Maak de afwasborstel schoon.
- Theedoeken gaan aan het einde van de dag in de was.

3.4.4 Verhitten

Bij het verhitten van een maaltijd maken we bij Robbedoes gebruik van een magnetron

Afspraken met PM-ers:

- Bij het verhitten van voeding zorgen we ervoor dat de maaltijd een minimale temperatuur van 75 graden heeft bereikt. Zo weten we zeker dat alle micro-organismen zijn gedood.
- We controleren de temperatuur met een daarvoor bestemde thermometer.
- Bij het opdienen moet de maaltijd minimaal 60 graden zijn.
- Maaltijden worden nooit twee keer opgewarmd.

3.4.5 Afkoelen en bewaren van de warme maaltijd

Afspraken met PM-ers:

- Laat de warme maaltijd na bereiding heel even afkoelen voordat het wordt opgediend.
- Laat een bereide maaltijd nooit langer dan 2 uur buiten de koelkast staan.
- Snel afkoelen kan door de bak met voeding in een andere bak met koud water te plaatsen.
- Wat over is van de warme maaltijd wordt weggegooid.

3.4.6 Ontdooien

Afspraken met PM-ers:

- We gebruiken de koelkast om te ontdooien.
- Ontdooide producten vriezen we niet meer in.
- Ontdooide producten bewaren we in de koelkast nooit langer dan 2 dagen.

3.4.7 Fles en borstvoeding

Baby's krijgen flesvoeding. Ouders nemen deze voeding zelf mee. Daarnaast mogen ouders zelf poeder babyvoeding of borstvoeding meegeven. Er gelden strikte afspraken over het aanleveren, bereiden en het bewaren van zuigelingenvoeding.

3.4.7.1 Zuigelingenvoeding poedervorm

Afspraken met PM-ers:

- Bij Robbedoes wordt geen vooraf aangelengde zuigelingenvoeding aangeboden aan de kinderen.
- Ouder levert de zuigelingenvoeding in poedervorm in afgepaste gelabelde hoeveelheid per voeding aan.
- Hierbij dient in ieder geval de naam van het kind en de datum te worden genoteerd.
- Flesvoeding wordt klaargemaakt op een plek die strikt gescheiden is van de verschoonplek. Uit een kraan die gebruikt wordt voor het handen wassen en het verschoonen van kinderen mag géén water getapt worden voor zuigelingenvoeding.
- Flesvoeding staat tijdens het voeren niet langer dan één uur buiten de koeling.
- Resten flesvoeding worden weggegooid.
- Poedervormige zuigelingenvoeding wordt na openen niet langer dan 1 maand gebruikt.

3.4.7.2 Borstvoeding

Ouders kunnen borstvoeding meenemen. Ouders zijn verantwoordelijk voor het juist behandelen van de borstvoeding alvorens het op de kinderopvang aankomt. Om ziekteverwekkers voor aankomst op de kinderopvang te voorkomen, worden de volgende regels gesteld aan het aanleveren van borstvoeding voor de ouders.

Afspraken met PM-ers:

- Afgekolfdde moedermelk wordt door ouders gekoeld vervoerd, door gebruik van koeltas of koelbox.
- Afgekolfdde moedermelk wordt binnen 48 uur gebruikt.
- Afgekolfdde moedermelk wordt met naam van kind en datum van afkolven aangeleverd.
- Indien de moedermelk ingevroren is, datum van invriezen en de datum waarop de moedermelk uit de vriezer is gehaald.
- Moedermelk wordt direct in de koelkast geplaatst en onder 4° C bewaard.
- Meegebrachte moedermelk wordt op de dag van aanleveren opgemaakt.
- Overgebleven moedermelk wordt weggegooid. Moedermelk wordt nooit nogmaals opgewarmd.
- Ingevroren moedermelk wordt maximaal 3 maanden bewaard in de vriezer.
- Moedermelk wordt in de koelkast ontdooid.
- Ontdooide moedermelk wordt (als de melk een nacht bewaard wordt) van een datum en tijdstip van ontdooien voorzien.
- Eenmaal ontdooide moedermelk wordt binnen 24 uur verstrekt.
- Eenmaal ontdooide moedermelk wordt niet meer ingevroren.
- Moedermelk wordt verarmd met behulp van de magnetron.

3.4.8 Gebruik flessen

Naast dat er strikte regels gelden voor de voeding, worden er ook strikte regels omtrent de flessen nageleefd, zodat er geen ziekteverwekkers kunnen worden overgedragen via de fles.

Afspraken met PM-ers:

- Gebruik eenvoudig te reinigen flessen.
- Elk kind heeft een eigen fles.
- Flessen en spenen worden na iedere voeding direct omgespoeld met koud water om bacteriegroei te stoppen.
- Sommige ouders nemen de flessen weer mee naar huis. Deze flessen worden thuis uitgekookt. Een aantal flessen blijven op de opvang, deze flessen worden één keer per week uit uitgekookt **op vrijdag.**
- Haal de spenen van een fles los en van de ring en kook deze ook uit.
- Schone flessen en spenen worden omgekeerd bewaard op een schone, droge doek of een flessenrek.

3.5 Gezond binnenmilieu

3.5.1 Binnenmilieu

Wij vinden het zeer belangrijk dat het binnenklimaat op onze locaties optimaal is. Het binnenklimaat wordt gecreëerd door het geluid, de luchtkwaliteit en de temperatuur en staat in directe verbinding met de mate van overdracht van ziektekiemen. Om het binnenmilieu optimaal te houden verversen wij regelmatig de lucht. Dat doen we door middel van ventileren en luchten.

1. Ventileren: door middel van het openzetten van een kiertje van een raam of deur.
2. Luchten: door een korte periode van +/- 10 minuten de lucht te verversen. Alle ramen en deuren worden wijd opengezet.

Afspraken met PM-ers:

Op de volgende momenten ventileren we extra:

- Tijdens (en na) een beweegactiviteit
- Tijdens het buitenspelen
- Tijdens een bak activiteit
- Als er een onaangename (poep)geur op de groep hangt
- Gedurende het slapen
- Tijdens het opmaken van de bedden en het opvouwen van de was tijdens het stofzuigen, dweilen en andere schoonmaakactiviteiten.

Binnenklimaat

Er zijn drie factoren die aangeven hoe gezond het binnenklimaat is, te weten: de temperatuur, de luchtvochtigheid en de hoeveelheid kooldioxide.

3.5.2 Temperatuur

- Wat betreft de speelruimte geldt dat die niet lager mag zijn dan 17° C niet hoger dan 25 ° C.
- Wat betreft de slaapruijnte geldt dat die niet lager mag zijn dan 15° C niet hoger dan 21° C.
- Temperatuurschommelingen worden voorkomen door op tijd actie(s) te ondernemen.

Op alle groepen mechanische ventilatie aanwezig en vloerverwarming. De blauwe en de gele groep grenzen aan de buitenruimte, hier zijn openslaande deuren aanwezig die direct naar de buitenruimte leiden. De slaapkamers staan in verbinding met de buitenlucht omdat er kiep/kantel ramen aanwezig zijn waardoor verse lucht naar binnen komt. Op groep geel (de babygroep) worden de jongste kinderen opgevangen, hier staat ook de meeste zon en wordt het warm in de zomer. Daarom heeft de houder ervoor gekozen om op deze groep een extra airco-systeem te laten plaatsen.

3.5.3 Luchtvochtigheid en CO2

- De luchtvochtigheid hoort tussen de 30% en de 70% te zijn.
- Een CO2 waarde van tussen de 650 ppm en 800 ppm is ideaal. Op de locatie is een mobiele CO2/temperatuurmeter aanwezig.

Afspraken met PM-ers:

CO2 waarde	Luchtkwaliteit en actie
lager dan 650 ppm	Geen actie er is sprake van een zeer goede luchtkwaliteit.
lager dan 800 ppm	Geen actie er is sprake van een goede luchtkwaliteit.
hoger dan 800 ppm	Er wordt gestart met extra ventileren de pm-er doet een raam open en/of deur op een kier.
hoger dan 1000 ppm	Het extra ventileren alleen is niet genoeg er moet meer geventileerd worden de ramen én deuren van de groepsruimte gaan open.
hoger dan 1200 ppm	Het CO2 gehalte is veel te hoog er moeten grote maatregelen genomen worden, alle beschikbare ramen en deuren worden zo wijd mogelijk opengezet.

Afspraken met PM-ers:

- Er wordt geventileerd/ gelucht als de activiteit daarom vraagt
- Maandelijks meten we de CO2 met behulp van een mobiele CO2 meter, we noteren de waardes en de ondernomen acties op de daarvoor bestemde lijst (zie bijlage). We meten op verschillende momenten in de verschillende ruimtes.
- We ventileren extra in de slaapkamer als de temperatuur boven de 21 graden uitkomt of wanneer de CO2 boven de 800ppm is.
- We ventileren extra in de groepsruimte als de temperatuur boven de 25 graden uitkomt of wanneer de CO2 boven de 800ppm is.

3.6 Veiligheid en gezondheid in de buitenruimte

Grote risico's

3.6.1 Buitenspelen

Buiten spelen brengt risico's met zich mee. Om het buitenspelen zo veilig mogelijk te laten verlopen zijn afspraken van toepassing. Bij Kindercentrum Robbedoes vinden we het belangrijk om kinderen zo min mogelijk te belemmeren in hun exploratie-mogelijkheden. De belangrijkste regel is dat kinderen de buitenspeelplaats niet mogen verlaten. De pm-ers waken erover dat kinderen hiertoe niet in de gelegenheid komen.

Afspraken met PM-ers:

- Houd te allen tijde toezicht op de kinderen, weet waar elk kind is en wat het doet.
- Laat kinderen nooit zonder toezicht op de buitenspeelplaats.
- Laat de deur naar de buitenspeelplaats altijd op een kier en neem de telefoon mee naar buiten.
- De speelplaats wordt elke dag gecheckt op afvalresten, gevaarlijke voorwerpen, sigaretten etc.

3.6.2 Hitteprotocol

Bij temperaturen boven de 25 graden treedt het Hitteprotocol in werking. Dit kan zowel binnen als buiten voorkomen. Als de temperatuur in het lichaam hoger wordt dan de warmte die het lichaam kan verwerken kan er 'hittestress' ontstaan. Het gevolg kan zijn dat het kind flauwvalt, vaak gepaard gaande met hoofdpijn/misselijkheid/diarree/krampen. Het kan zelfs dodelijk zijn als er niet wordt ingegrepen. Om dit te voorkomen treffen we de volgende maatregelen.

Afspraken met PM-ers:

- Op de dagen dat het buiten warmer is dan binnen, wordt de duur van het buitenspelen verkort.
- Als het buiten koeler is dan binnen, gaan we extra lang naar buiten.
- Binnen worden alle lampen e.a. apparatuur uitgezet die warmte afgeven.
- We luchten extra door ramen en deuren tegen elkaar open te zetten.
- We zetten een extra ventilator aan als de temperatuur in de groepsruimte boven de 25 graden uitkomt.
- Buiten de geplande momenten om bieden we extra water aan.
- We zorgen altijd dat er schaduwplekken zijn buiten, zodat kinderen niet te lang in de felle zon hoeven te spelen.
- Als de zon op het hoogste punt staat (tussen 12 en 15) gaan we niet naar buiten.
- Op de momenten dat het minder warm is wordt er extra gelucht (zoals in de vroege morgen en in de avond/nacht).
- De buitenruimte houden we koel door te bevochtigen.

3.6.3 Buiten spelen in de kou

Afspraken met PM-ers:

- Ook als het koud is gaan we naar buiten.
- Bij zeer extreem weer dragen alle kinderen een skibroek of skipak vanuit huis, ouders worden hierop gewezen.
- De duur van het buitenspelen wordt bij extreem lage temperaturen beperkt.
- Bij vrieskou wordt de speelplaats geïnspecteerd op gladheden voordat er naar buiten wordt gegaan.
- Zorg ervoor dat de kinderen alle buitenkleding aan hebben die zij mee hebben.

Kleine risico's

3.6.4. Buiten- speelmateriaal

Afspraken met PM-ers:

- Het buiten- speelmateriaal wordt regelmatig gecheckt op mankementen.
- De houten omheining van de babyspeelplaats en de houten hekjes worden maandelijks gecheckt op mankementen.
- Kapot speelgoed en speelgoed met scherpe randen wordt apart gezet of weggegooid.
- Begeleid kinderen die nog wat onstabiel lopen met het stappen uit de zandbak.

3.6.5 Insecten en teken

Afspraken met PM-ers:

- Zoet eten en drinken wordt beperkt, dus ook buiten.
- Indien een kind wordt gebeten door een teek, dan wordt deze zo snel mogelijk verwijderd met een tekenpincet of tekenlepel.
- Het wondje wordt daarna gedesinfecteerd.
- De plek van de beet wordt gemarkeerd met een stift.
- Datum van de beet wordt genoteerd en uiteraard aan ouders meegedeeld.

3.6.6 Buiten spelen in de zon

Afspraken met PM-ers:

- Houd kinderen tussen 12:00 en 15:00 zoveel mogelijk uit de felle zon.
- Laat kinderen niet te lang in onderbroek lopen, maar trek bij voorkeur een T-shirt aan.
- Een petje of hoedje kan helpen om het kind te beschermen tegen zonlicht, dit is tevens rustgevend voor de ogen.
- Smeer alle kinderen een half uur voordat er naar buiten gegaan wordt in met zonnebrand (factor 30/ 50).
- Herhaal het insmeren om de twee uur. In geval van transpiratie of nat worden vaker.
- Vraag ouders kinderen zelf thuis alvast in te smeren.
- Bied bij warm weer altijd extra water aan.
- Bij warm weer wordt de schaduwdoek bevestigd waardoor schaduw ontstaat.
- Bij warm weer kan een badje en/of watertafel worden neergezet zodat de kinderen regelmatig kunnen koelen.

3.7 Veiligheid en Gezondheid buiten de kinderopvang

Kleine risico's

3.7.1 Uitstapje

Soms maken de kinderen onder begeleiding een klein uitstapje naar buiten. Er wordt bijvoorbeeld en veldje of speeltuin bezocht of de kinderen doen een boodschap in de supermarkt. Tijdens deze uitstapjes gelden bepaalde regels.

Vorbereiding

- Is de uitstapjes- evacuatietas compleet?
- Is de eindbestemming is veilig.
- Zijn alle pm-ers op de hoogte van de route.
- Zijn de telefoons opgeladen?
- Hebben we alle nummers van ouders.

N.B. Hebben alle ouders van de kinderen die meegaan toestemming gegeven voor uitstapjes (zie bijzonderhedenlijst)?

N.B. op het KDV loopt een ongediplomeerde medewerker/stagiaire nooit zonder begeleiding van een gediplomeerd iemand.

In de groene uitstapjes-tas gaat mee:

- Werkinstructie 'vermissing kind'
- Telefoon met opgeladen batterij
- EHBO-tasje
- Toiletpapier, plastic zakje voor luiers, vochtige doekjes, tissues en luiers.
- Eventueel cash geld of pinpas voor het uitstapje
- Reservekleding
- Zonnebrand (indien nodig)

Vlak voor vertrek

- Plasronde en handen wassen
- Verzamelen bij de entree met jas en schoenen.
- Bij een groot uitstapje krijgen de kinderen naamplaatjes met naam en mobiel nummer.
- PM-er legt uit wat er gaat gebeuren en de daarbij behorende regels.

Vertrekken

- Kinderen worden geteld
- Kinderen worden in tweetallen opgesteld en begeleid.

Lopend

- PM-er loopt voor en 1 iemand achter.
- De weg wordt gezamenlijk overgestoken bij voorkeur bij het zebrapad.
- De voorste pm-er geeft aan wanneer er wordt overgestoken.
- Er wordt niet gerend.
- Nieuwe/jonge kinderen of kinderen die moeite hebben met het opvolgen van de regels lopen aan de hand.

Op de plek van bestemming

- Ga op de plek van bestemming op een plek staan waar je makkelijk vindbaar bent.
- Tel de kinderen regelmatig.
- Zorg ervoor dat de eet – en drinkmomenten op tijd plaatsvinden. Als er geen voeding is meegenomen, ga je op tijd weer terug naar de opvang.
- Als een kind moet plassen gebeurt dit altijd gezamenlijk, onder begeleiding.
- Laat kinderen geen dingen plukken/oprapen.
- Raakt een kind kwijt dan treedt het beleid 'vermissing' in werking.

4. Achterwacht/ EHBO / Drie- uursregeling / Vier-ogen-principe

4.1 Achterwachtregeling

Externe achterwacht

Indien er slechts 1 pedagogisch medewerker aanwezig is dient er ten alle tijden een achterwacht beschikbaar te zijn. Dit betekent dat wanneer er een noodsituatie is, er altijd een achterwacht beschikbaar is, die binnen vijftien minuten aanwezig kan zijn op de opvanglocatie. De achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden. De personen weten welke dagen ze beschikbaar moeten zijn en hun telefoonnummer staat duidelijk zichtbaar genoteerd op de telefoonlijst.

De volgende personen zijn bereikbaar als externe achterwacht:

Naam	Tel. Nr.	Binnen ..min aanwezig	Dagen beschikbaar
Margriet	0653996785	10 min	Ma-vr
Jan	0627192195	10 min	Ma-vr
Sander	0612324681	10 min	Ma-vr

In geval van medische vragen of spoed kan er contact worden opgenomen met de huisartsenpraktijk:

Ons Medisch Centrum Oss

Raadhuishof 35

5341 HR Oss

tel: 0412 638

Interne achterwacht

Als de BKR wordt overschreden moet er een tweede volwassene op de locatie aanwezig zijn om te kunnen ondersteunen. Als er geen interne achterwacht aanwezig is worden de roosters zo ingedeeld dat er niet wordt afgeweken. De pm-er gaat dan pas naar huis als de BKR dat toelaat. Ook tijdens de pauzes wijken we af, dit is in verband met de pauzetijden van de pm-ers.

N.B. Als er geen interne achterwacht aanwezig is (bijvoorbeeld tijdens de vakantie periode bij extreem lage bezetting is) verlaten de pm-ers het pand niet tijdens hun pauze.

4.1.3 Ondersteuning door andere volwassene

Indien er slechts 1 pm-er op de groep nodig is, gaat de voorkeur uit naar extra ondersteuning van een groepshulp, stagiaire of huishoudelijk medewerker. Dit betekent tevens dat als er een noodsituatie ontstaat, er extra ondersteuning aanwezig is.

4.2 EHBO

Het kan gebeuren dat een kind gewond raakt. Soms is het kind zo gewond, dat het verdere verzorging behoeft. Snel en adequaat handelen kan dan van levensbelang zijn. Om dit te kunnen waarborgen is het noodzakelijk dat er altijd iemand met een geldig certificaat Kinder-EHBO aanwezig is. Gedurende een dag bij Robbedoes is er altijd tenminste 1 iemand aanwezig met een geldig EHBO-certificaat.

Op onze locatie hebben de volgende medewerkers een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO:

Naam	Instituut	Geldig tot
Elma Rog	3MCare	April 2024
Sander van Hagen	3MCare	April 2024
Anne Bosch	3MCare	April 2024
Jacqueline Fokkinga	3MCare	April 2024
Kaileigh Timmermans	3MCare	April 2024
Romy van Hagen	3MCare	April 2024
Fay van Spal	Het Oranje Kruis	September 2024
Romy Kuipers	3MCare	April 2024

4.3 Drie-uursregeling en pauzebeleid

Bij Kindercentrum Robbedoes houden wij ons dagelijks aan het landelijk vastgestelde beroepskrachtkind-ratio. Het beroepskrachtkind-ratio (BKR) is de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen in de groep. Op onze locatie kunnen we per dag maximaal 48 kinderen op met 8 PM-ers. Vanwege personeelskrapte vangen we momenteel maximaal 32 kinderen per dag op.

Groep	Leeftijd	Max. aantal kinderen	Max. aantal pm-ers
Gele groep	0-2	16	4
Rode groep	2-4	16	2
Blauwe groep	2-4	16	2 Deze groep is momenteel niet in gebruik

Per dag wordt er nooit meer dan drie uur afgeweken.

Binnen kinderdagverblijf Robbedoes zijn er drie momenten op de dag dat er kan worden afgeweken van de BKR volgens de drie uren regeling. Allereerst aan het begin van de dag, de pedagogisch medewerkers hebben diverse begintijden. Om 8:30 uur zijn alle pedagogisch medewerkers aanwezig en wordt er voldaan aan de BKR. In de middag wordt er afgeweken van de BKR, gedurende de slaaptijd van de kinderen. De pedagogisch medewerkers gaan tussen **12:00-14:30 uur ieder 45 minuten** met pauze. Het derde moment is aan het einde van de dag. Vanaf 17:00 gaat de vroegste dienst naar huis.

Gedurende de afwijkmomenten wordt er nooit meer dan 50% afgeweken van de BKR, alsmede dat er per dag nooit meer dan drie uren per dag wordt afgeweken.

Gangbare diensten	
Vroeg vroeg	7:00- 17:00
Vroeg	7:30- 17:30
Laat	8:00- 18:00
Laat laat	8:30- 18:30
Pauzetijden vinden plaats tussen van 12:00- 14:15 uur, met uitloop van een kwartier tot 14:30 uur. Deze uitloop is opgenomen voor het geval een pm-er iets later met pauze gaat omdat de groep bijvoorbeeld nog te onrustig is. De pedagogisch medewerkers gaan om de beurt met pauze. Er gaan nooit twee pm-er van een één groep tegelijk met pauze.	

Waarom wordt er op deze tijden afgeweken bij het kinderdagverblijf?

Er is voor gekozen om op deze tijden af te wijken, omdat er op deze tijden nog geen sprake is van een volledige kind bezetting op de groep. In de ochtend komen de kinderen om de beurt binnen. Tussen de middag slaapt het overgrote deel van de kinderen, waardoor er slechts enkele kinderen wakker zijn. Einde van de dag worden kinderen wederom om de beurt opgehaald, waardoor ook op deze momenten geen sprake is van een volledige groeps grootte.

Pedagogische overwegingen

Doordat er minder kinderen gedurende de afwijktijden aanwezig zijn, kan de pedagogisch medewerker haar aandacht goed verdelen onder de kinderen die er zijn. Zij draagt zorg voor de emotionele veiligheid van de kinderen en geeft uiting aan de interactievaardigheden en invulling aan het pedagogisch beleidsplan. Zij komt tegemoet aan de individuele verzorgingsbehoeftes van de kinderen en heeft oog voor respect voor de autonomie van elk kind.

Op de daglijsten wordt dagelijks bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, hierdoor kunnen wij monitoren of er niet meer dan drie uur per dag wordt afgeweken van de BKR. Als blijkt uit deze gegevens dat het voorkomt dat er meer dan drie uren per dag wordt afgeweken, dan worden er maatregelen genomen, zoals het incidenteel of structureel aanpassen van de werktijden van de pedagogisch medewerkers. Daarnaast is er nauw contact met de pedagogisch medewerkers, als uit de praktijk blijkt dat het nodig is om meer personeel in te zetten gedurende de ochtend of middagen om alle kinderen een stabiele emotioneel veilig basis te geven en uitvoering te geven aan het pedagogisch beleidsplan, dan zal hiernaar gehandeld worden door het dienstrooster aan te passen.

Overige wettelijke bepalingen gedurende de drie uren regeling; Interne achterwacht

Als er wordt afgeweken van de drie uren regeling, dienen er altijd ten minste twee volwassenen op locatie aanwezig te zijn. Op de locatie zijn de diensten zo ingedeeld dat de pedagogisch medewerkers tijdens de dagopening en dagsluiting maximaal een half uur alleen aanwezig is in het pand. Hierdoor zijn er dus bijna altijd minimaal twee volwassenen in het pand aanwezig.

Mocht er onverhoeds door calamiteiten (denk aan ziekte, vertraging etc.) geen tweede volwassene aanwezig zijn, dan zal de externe achterwachting in werking worden gesteld, zodat er alsnog een tweede volwassene in het pand aanwezig is, als er wordt afgeweken van de BKR.

4.4 Vier ogen principe

Binnen een kinderopvanglocatie is het wettelijk verplicht om een sluitend vier-ogen /orenprincipe beleid toe te passen. Het is een belangrijk onderdeel van het verkleinen van het risico op grensoverschrijdend gedrag, dit door te voorkomen dat volwassenen zich ergens in de opvang langere tijd ongehoord of ongezien kunnen voelen, met alle mogelijke gevolgen van dien.

Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

De Wet Kinderopvang vereist dat gedurende de openingsuren van de kinderopvang te allen tijde wordt voldaan aan het 'vier ogen principe'. Dit principe houdt in dat een pedagogisch medewerker of iemand in opleiding zijn taken alleen kan uitvoeren als hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Deze andere volwassene kan een collega-pedagogisch medewerker, een stagiair (ouder dan 18 jaar), een kantoormedewerker of een vrijwilliger zijn. Het toepassen van het vier ogen principe minimaliseert het risico op ongepast gedrag. Bij onze organisatie staat de veiligheid van de kinderen centraal; er is absoluut geen tolerantie voor ongepast gedrag. Daarom hanteren wij dagelijks het vier ogen principe.

Dit doen wij op de volgende manieren:

- Onze ass. manager/ ped. coach, intern begeleider en interim manager komen regelmatig onverwacht bij elkaar langs om dit principe te waarborgen.
- Ook maken we gebruik van camera's op elke groep en in de centrale speelhal, entree en buitenruimte.
- Op de locatie zijn de personeelsdiensten zo ingedeeld dat de pedagogisch medewerkers tijdens de dagopening en dagsluiting maximaal een half uur alleen aanwezig is in het pand.
- We werken met groepshulpen, huishoudelijk medewerker en stagiaires. Zij zetten het vier ogen principe extra kracht bij.
- Het onvoorspelbare haal- en brenggedrag van ouders zorgt ervoor dat de pm-er zich niet voor langere tijd ongezien en ongehoord kan voelen. De ouders hebben een code van de deur.

Een uitgebreide uitwerking van het vier-ogen-principe treft u in ons protocol vier-ogen-principe en cameratoezicht.

Bijlage 1: Algehele schoonmaaklijst RIVM

Algemeen								
	dagelijks	wekelijks	periodiek	product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren
Afvalbakken		•		allesreiniger	•			
Deuren		•		allesreiniger	•			
Deurknoppen	•			allesreiniger	•			
Gordijnen			•	wasmiddel	•			
Lamellen/ jaloezieën			•	allesreiniger	•			
Losse aircosystemen			•		•			
Plafond			•		•			
Ramen			•	allesreiniger	•			
Radiatoren			•		•			
Telefoon		•		allesreiniger	•			
Vensterbanken		•		allesreiniger	•			
Ventilatioorosters			•		•			
Vloeren (glad)	•			vloerreiniger	•			
Vloeren (tapijt)	•				•			
Wanden tot 1.20 m			•	allesreiniger	•			
Wanden boven 1.20 m			•		•			

Groepsruimten									
	dagelijks	wekelijks	periodiek	product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	opmerkingen
Binnenkant kasten			•	allesreiniger	•				1 x per jaar
Binnenkant open kasten			•	allesreiniger	•				4 x per jaar
Box			•	allesreiniger	•				maandelijks
Boxkleed (plastic)	•			allesreiniger	•				
Boxkleed (textiel)		•		wasmiddel	•				wekelijks machinaal op 60°C of langste programma op 40°C
Deurmat	•				•				stofzuigen
Hoezen om matrassen en banken			•	wasmiddel	•				maandelijks machinaal op 60°C of langste programma op 40°C
Knuffelbeesten			•	wasmiddel	•		•		maandelijks machinaal op 60°C of langste programma op 40°C
Speelgoed baby's (in de mond)	•			allesreiniger	•				
Speelgoed (niet in de mond)			•	allesreiniger	•				maandelijks
Speel-, werkvlakken en meubilair	•			allesreiniger	•				
Thermometer			•	Allesreiniger, toegelaten middel ctqb	•			•	na gebruik
Thee-, hand- en vaatdoeken	•			wasmiddel	•				ieder dagdeel vervangen
Verkleedkleden			•	wasmiddel	•				maandelijks machinaal op 60 °C of langste programma op 40 °C
Verschoonhoek	•			allesreiniger	•				zie ook paragraaf 3.4
Watertafel			•		•		•		na gebruik
Zand/watertafel			•		•				4 x per jaar

Slaapkamer									
	dagelijks	wekelijks	periodiek	product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	opmerkingen
Bedjes			•	allesreiniger	•				maandelijks
Beddengoed persoonsgebonden!		•		wasmiddel	•				machinaal, bij zichtbaar vuil direct
Beddengoed niet persoonsgebonden	•			wasmiddel	•				machinaal na iedere wisseling bed
Dekbedden/dekens			•	wasmiddel	•		•		maandelijks machinaal op 60 °C of langste programma op 40 °C

Sanitair									
	dagelijks	wekelijks	periodiek	product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	opmerkingen
Deurklinken/ handgrepen/ lichtschakelaars	•			allesreiniger	•				
Douche/bad	•			allesreiniger	•				na gebruik
Houder toiletpapier	•			allesreiniger	•				
Potjes	•			allesreiniger	•				na gebruik
Toiletwanden	•			allesreiniger	•				
Toiletvloeren	•			vloerreiniger	•				
Toiletten	•			sanitair reiniger	•				na ieder dagdeel
Wastafels/ kranen	•			allesreiniger	•				

Buitenruimte									
	dagelijks	wekelijks	periodiek	product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	opmerkingen
Afvalbakken			•	allesreiniger	•				zo nodig
Buitenspeelgoed			•	allesreiniger	•				zo nodig
Zand in de zandbak			•		•				zie ook paragraaf 8.1

Schoonmaakmaterialen									
	dagelijks	wekelijks	periodiek	product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	opmerkingen
Doekjes / mop	•			wasmiddel	•				
Emmers	•			allesreiniger	•				
Stofzuiger			•		•				
Werkkast			•	allesreiniger	•				na ieder dagdeel

Bijlage 2: Ongevallenregistratieformulier

Naam Kind	
Aanwezigen	
Datum	
Tijd	
Wat is er gebeurd?	
Wie was er bij het ongeval betrokken?	
Wie zijn de getuigen?	
Is er Eerste Hulp verleend en zo ja, door wie?	
Welke acties hebben er plaatsgevonden tijdens de Eerste Hulp?	
Zijn ouders ingelicht en zo ja, wanneer, en door wie?	
Had het ongeval voorkomen kunnen worden en zo ja, Hoe?	
Moet er een aanpassing in het beleid plaatsvinden en zo ja, Wat?	
Moet er een aanpassing aan de locatie plaatsvinden en zo ja, Wat?	

Bijlage 3: Medicijntoedieningsformulier

MEDICIJNTOEDIENINGSFORMULIER	
Algemene gegevens	
Naam kind	
Naam ouder	
Naam pm-er	
Datum	
Gegevens medicijn	
Naam geneesmiddel	
Houdbaar tot en met	
Dient zo en zo bewaard te worden	
Periode verstrekken geneesmiddel (max. 1 week)	
Dit medicijn is voorgeschreven op	doktersvoorschrift/ verzoek van ouders (doorhalen wat niet van toepassing is)
Wijze van toediening	
Hoe?	
Wanneer? (Tijdstippen)	
Hoeveel? (dosering)	
Overige aanwijzingen (tijdens het eten/ staand/ liggend etc.)	

Kindercentrum Robbedoes is niet aansprakelijk voor de eventuele bijwerkingen die kunnen optreden als gevolg van het door haar personeel toegediende geneesmiddel/zelfzorgmiddel.

<i>Datum toediening</i>	<i>Tijdstip van toediening</i>	<i>Toegediend door</i>

Hierbij geef ik; de ouder van.....[naam kind]
toestemming om zijn / haar kind tijdens het verblijf bij Kindercentrum Robbedoes het
hierboven genoemde geneesmiddel / zelfzorgmiddel toe te dienen bij het hierboven
genoemde kind.

Voor akkoord,

Ouder:
Plaats en datum:

graag tekenen hieronder

Naam:

Namens Kindercentrum Robbedoes:
Plaats en datum:

graag tekenen hieronder

Naam:

Bijlage 4: Toestemmingsformulier bijzondere slaapgewoontes

Bepaalde slaapgewoontes brengen risico's met zich mee. Bij jonge baby's is dit risico nog groter. Als een baby op de buik slaapt wordt de kans op wiegendood aanzienlijk vergroot, wel vijf keer. Een baby die verkouden is, loopt een nog groter risico.

Naam kind	
Naam medewerker	
Datum	

U begrijpt dat wij dit risico liever niet nemen. Als u toch wilt dat wij uw baby op een bepaalde manier naar bed brengen, omdat u bijvoorbeeld van mening bent dat uw baby op die manier beter slaapt, dan vragen wij u vooraf expliciete toestemming. Met het ondertekenen van deze verklaring geeft u toestemming voor het onderwerp dat u hieronder heeft aangekruist.

Bij ondertekening verklaart u (kruis aan wat voor uw kind van toepassing is) akkoord te gaan met:

☐	Het op de buik in bed leggen van mijn kind (tijdens opvanguren)
☐	Het inbakeren van mijn kind in bed (tijdens de opvanguren)
☐	Het in de box te slapen van mijn kind (tijdens opvanguren)
☐	Het doen van een kort slaapje (max. 15 min.) in de wippen van mijn kind (tijdens opvanguren)
☐	Het slapen in een buitenbedje

Tevens verklaar ik:

- Op de hoogte te zijn van bovenstaande afwijkende slaapgewoontes en het beleid dat KC Robbedoes hanteert ten aanzien van deze slaapgewoontes.
- Op de hoogte te zijn dat Kindercentrum Robbedoes op geen enkele wijze aansprakelijk is voor de eventuele (ernstige) gevolgen van bovenstaande afwijkende slaapgewoontes.
- Op de hoogte te zijn van de verhoogde risico's van buikslapen voor kleine kinderen.
- Dat ik deze verklaring zorgvuldig heb doorgenomen en de gehele inhoud heb begrepen.

Verzorger 1: (Voorletters & achternaam)	Verzorger 2: (Voorletters & achternaam)
Plaats/ datum:	Plaats/ datum:
Handtekening:	Handtekening:

Bijlage 5: CO2 en temperatuurlijst

Groepsruimte	Datum	Tijdstip	Uitkomst meting	Indien nodig welke actie ondernomen	Meet- resultaat na actie
Groep Rood			Co2		
			temp		
Slaapkamer Rood					
Groep Blauw					
Slaapkamer Blauw					
Groep Geel					
Slaapkamer Geel					
Speelhal					
Kantoor					
Inkomsthal					

Goed : minder dan 800 ppm CO2 in de ruimte

Normaal : tussen de 800 en 1200 ppm CO2 in de ruimte

Slecht : meer dan 1200 ppm CO2 in de ruimte

Bijlage 6: Formulier temperatuurcontrole koelkast

[illegible]

Deze lijst wordt wekelijks ingevuld. Bij afwijkende temperatuur wordt de leidinggevende ingelicht.